

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ЗВ'ЯЗКУ СТРАТЕГІЙ ПОВЕДІНКИ У КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЯХ З РІВНЕМ ЗАДОВОЛЕНOSTІ ШЛЮБОМ ПОДРУЖЖЯ

Проблема конфліктів є надзвичайно актуальною для сучасного суспільства. Сімейні конфлікти набули широкого розповсюдження, що свідчить про дисгармонію у подружніх стосунках. Дослідження проблематики конфліктів у сімейних стосунках є важливим, оскільки сім'я – це сімейний інститут держави, який є гарантом майбутнього.

На думку В. А. Сисенко, причиною виникнення сімейних конфліктів є відмінності у поглядах на сімейний союз, невідповідність ролей, які очікуються партнерами один від одного, незадоволені сексуальні потреби, незадоволені потреби партнерів у цінності та значущості власного «Я».

Основні тактики поведінки у конфлікті: 1) конкуренція – кожен з партнерів намагається задовольнити власні потреби, ігноруючи інтерес іншої сторони; 2) співпраця – подружжя прибігають до діалогу та знаходять вихід, який допомагає кожному з партнерів максимально реалізувати свої інтереси; 3) компроміс – регулювання конфлікту шляхом взаємних поступок; 4) ухилення – партнери уникають діалогу, не намагаються реалізувати свої інтереси чи бажання партнера; 5) притискування – одна з конфлікуючих сторін повністю відмовляється від своїх інтересів на користь іншої.

Задоволеність подружніми стосунками – це суб'єктивна оцінка подружжям своїх сімейних стосунків, що базується на результаті реалізації очікувань від шлюбу. На думку Н. Н. Обозова та А. Н. Обозової, задоволеність шлюбом ґрунтується на подружній сумісності, що включає в себе наступні рівні: 1) соціально-психологічний (ціннісні орієнтації, моральні устої); 2) соціологічний (рівень освіти, професія, економічний статус); 3) психологічний (індивідуальні особливості партнерів); 4) психофізіологічний (особливості темпераменту, емоційності).

Ми коротко окреслили теоретичне підґрунтя нашого емпіричного дослідження. Плануємо, що нашу вибірку складатимуть подружні пари, які ще не мають дітей. Для діагностичного етапу емпіричного дослідження було підбрано ряд психодіагностичних методик, зокрема, «Опитувальник задоволеності шлюбом» В. В. Століна; «Характер взаємодії подружжя у конфліктних ситуаціях» Ю. Є. Альошиної; «Стратегія і тактика поведінки у конфліктних ситуаціях» К. Томаса (у адаптації Н. В. Гришиної). Ці методики дозволять встановити особливості поведінки партнерів у конфліктних ситуаціях, їхні стратегії подолання або вирішення конфліктних ситуацій (конструктивні або неконструктивні), та задоволеність подружнім життям. Плануємо враховувати тривалість проживання у шлюбі, оскільки подружнє життя проходить специфічні стадії розвитку та кризові етапи, що можуть загрожувати збереженню шлюбу, родини.

На нашу думку, теоретичне та емпіричне дослідження є актуальним, оскільки

збільшилась кількість розлучень у нашій державі, а результати та висновки нашого дослідження будуть корисними для практичних та сімейних психологів.

Науковий керівник: Лич О. М., канд. психол. наук, доцент